

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 1T/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7921010010
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Lengyel
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2022:7921010010.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, samosudcom Mgr. Petrom Lengyelom, v trestnej veci obžalovanej Q. vedenej pre prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zákona a prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zákona, na hlavnom pojednávaní 19. 5. 2022 takto

rozhodol:

Obžalovaná Q.
uznáva sa za vinnú, že

dňa 5.12.2019 v procesnom postavení oznamovateľky, pri spisovaní zápisnice o trestnom oznámení na odbore kriminálnej polície, Okresného riaditeľstva PZ E.od č.p. ORPZ-KS-OKP-1509/2019 po zákonomnom poučení podľa § 345 Trestného zákona o následkoch krivého obvinenia, v úmysle privodiť trestné stíhanie svojho bývalého druha, poškodeného B., o ňom uviedla, že sa nevhodne a perverzne správal k spoločnému synovi mal. B. ktorého sexuálne obťažoval a svojím správaním ohrozoval jeho mravný vývin a následne dňa 15.1.2020, v trestnom konaní vedenom na Obvodnom oddelení PZ Z. pre prečin „Ohrozovanie mravnej výchovy mládeže“ podľa § 211 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pod ČVS:ORP-981/MI-TV-2019, v budove Obvodného oddelenia PZ v C., v procesnom postavení svedka - poškodeného, po zákonomnom poučení podľa § 345 Trestného zákona o následkoch krivého obvinenia a podľa § 346 Trestného zákona o následkoch krivej výpovede a krivej prísahy, tieto lživé tvrdenia o B. zopakovala, pričom predmetné trestné stíhanie bolo uznesením povereného príslušníka PZ v Z. z 30.3.2020 podľa § 215 ods. 1 písm. a), ods. 4 Trestného poriadku, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 8.4.2020, zastavené, lebo bolo nepochybné, že skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie, sa nestal,

t e d a

iného lživo obvinila z trestného činu v úmysle privodiť jeho trestné stíhanie a ako svedkyňa v trestnom konaní uviedla nepravdu o okolnosti, ktorá mala podstatný význam pre rozhodnutie,

č í m s p á c h a l a

prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zákona a prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zákona.

Z a t o j e j s ú d u k l a d á

Podľa § 345 ods. 1 Tr. zákona, § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zákona [§ 37 písm. h) Tr. zákona] a § 39 ods. 1 Tr. zákona ú h r n n ý peňažný trest vo výške 1000 € (tisíc eur).

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, súd ustanovuje n á h r a d n ý trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

o d ō v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trebišov podala 12. 1. 2021 Okresnému súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) na obžalovanú Q. (ďalej aj „obžalovaná“) obžalobu pre prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zákona a prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zákona, na skutkovom základe uvedenom vo výroku tohto rozsudku.

Podľa § 345 ods. 1 Tr. zákona kto iného ľživo obviní z trestného činu v úmysle privodiť jeho trestné stíhanie, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Podľa § 346 ods. 1 Tr. zákona kto ako svedok v konaní pred súdom alebo v trestnom konaní alebo na účely trestného konania v cudzine pred prokurátorom alebo policajtom, alebo pred sudcom medzinárodného orgánu uznaného Slovenskou republikou uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo kto takú okolnosť zamlčí, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchmi obžalovanej a poškodeného B. ako aj prečítaním listinných dôkazov, ktoré sú obsahom spisu a na základe takto vykonaného dokazovania dospel k záverom, ktoré sa premietli do výrokovej časti tohto rozsudku.

K výroku o vine

Obžalovaná na hlavnom pojednávaní po osobitnom poučení podľa § 257 Trestného poriadku o tom, že môže urobiť niektoré z vyhlásení, ktoré sú uvedené v § 257 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku, vyhlásila, že je nevinná zo spáchania skutku, ktorý sa jej kladie za vinu.

Obžalovaná na hlavnom pojednávaní (v podstate) vypovedala, že predmetné trestné oznámenie na poškodeného podávala z dôvodu jeho nevhodného správania k obom jej maloletým synom (vrátane ich spoločného syna C. K.), ktoré spočívalo v tom, že poškodený pred maloletými chodil po dome nahý, s B. sa sprchoval a pri tom mu začal obchytávať pohlavný orgán, v dôsledku čoho sa aj maloletý začal správať nezvyčajne (začal si siahať na pohlavný orgán), a preto obžalovaná chcela, aby orgány činné v trestnom konaní „preverili sexuálnu orientáciu poškodeného“. Keď obžalovaná konfrontovala poškodeného s jeho správaním, ten jej odvetil, že ona tomu nerozumie, prečo to robí. O nevhodnom správaní poškodeného sa dozvedela od maloletého, keď sa ho „pýtala na to, že otec pred ním chodí nahý“. Obžalovaná ďalej uviedla, že poškodený sa nevhodne správal (nahota pred deťmi) už počas ich spolužitia v jednej domácnosti (august 2016 až apríl 2017), ako aj po tom, počas realizácie dohody o úprave styku s maloletým. Spolužitie s poškodeným obžalovaná ukončila pre opakované domáce násilie z jeho strany, kvôli ktorému bol aj vykázaný zo spoločného obydľia. Na otázku prokurátora, prečo trestné oznámenie podávala až koncom roka 2019, obžalovaná uviedla, že v čase, keď so synmi odišli zo spoločnej domácnosti s poškodeným sa už proti nemu viedlo konanie ohľadne nebezpečného vyhrážania (v tejto veci bol poškodený aj vzatý do väzby), neskôr boli vedené aj konania týkajúce sa týrania a prenasledovania obžalovanej poškodeným, ona chovanie poškodeného voči maloletému riešila s kolíznou opatrovníčkou maloletého, ktorého nechcela „do týchto vecí zaťahovať“. Na otázku splnomocnenca poškodeného obžalovaná odpovedala, že všetky ňou iniciované trestné stíhanie poškodeného boli skončené s tým, že žiadny trestný čin sa nestal. Obžalovaná tiež uviedla, že v trestnom konaní vedenom na podklade jej trestného oznámenia, uvedeného v skutkovej vete obžaloby, nepodala sťažnosť proti uzneseniu o zastavení trestného stíhanie (zastavené z dôvodu, že bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý bolo vedené trestné stíhanie, pozn.), pretože vyšetrovateľ odmietol vykonať výsluch jej dvoch maloletých synov, pričom nakoniec si aj uvedomila, že taký výsluch by viedol k ešte väčšiemu odporu mal. B. k jeho otcovi. Podľa obžalovanej styk maloletého s poškodeným v súčasnosti nie je realizovaný z dôvodu, že poškodený o syna nejaví záujem. Prebieha spoločné súdne konanie o návrhu obžalovanej na zákaz styku poškodeného s maloletým a o návrhu poškodeného na zverenie maloletého do jeho výlučnej osobnej starostlivosti, avšak aktuálne (v čase výsluchu obžalovanej na hlavnom pojednávaní, pozn.) sa v tejto veci nekoná, keďže neodkladným opatrením súdu bolo nariadené psychologické poradenstvo maloletému. Na otázku prokurátora, prečo súhlasila so stykom maloletého s poškodeným, keď poškodený sa mal k maloletému nevhodne správať

už počas ich spolužitia v rokoch 2016, 2017, obžalovaná uviedla, že styk musí byť určený, súd zatiaľ jej argumenty neberie, pričom zvyčajne bola počas styku maloletého s poškodeným prítomná aj ona, sami boli len „na pár hodín“. V odpovedi na otázku splnomocnenca poškodeného obžalovaná potvrdila, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z 26.11.2019 odôvodňovala aj sexuálnym zneužívaním maloletého poškodeným (otcom) s tým, že tento návrh bol spisovaný kolíznou opatrovníčkou maloletého.

Napriek skutočnosti, že obžalovaná spáchanie skutku, pre ktorý je stíhaná popiera, z jeho spáchania ju podľa názoru okresného súdu usvedčujú výsledky vo veci vykonaného dokazovania, a to tak výpoveď poškodeného, ako aj, a predovšetkým, listinné dôkazy prečítané na hlavnom pojednávaní.

Poškodený B. v procesnom postavení svedka na hlavnom pojednávaní vypovedal, že s obžalovanou žili v spoločnej domácnosti v období od augusta 2016 do apríla 2017, potom od júna 2017 do októbra 2017. Obžalovaná v novembri 2017 na poškodeného podala trestné oznámenie z dôvodu, že sa jej mal vyhrážať, bránila mu v styku s maloletým synom, v decembri 2019 podala trestné oznámenie z dôvodu, že poškodený mal sexuálne obťažovať ich spoločného maloletého syna B. Obžalovaná tiež podala trestné oznámenie kvôli jej údajnému týraniu zo strany poškodeného. Podľa poškodeného väčšina uvedených oznámení obžalovanej bola vybavená so záverom, že k trestnému činu nedošlo a vec bola postúpená na priestupkové konanie. V jednom prípade bol poškodený v rámci trestného konania vedeného na podklade trestného oznámenia obžalovanej stíhaný väzobne, pričom vec napokon skončila oslobodzujúcim rozsudkom. Poškodený tiež uviedol, že obžalovaná ho počas ich spolužitia, ani po ňom, nikdy neupozorňovala na jeho údajne nevhodné správanie sa k maloletému synovi, pričom také jeho správanie neprešetroval ani orgán sociálnej kurately. Poškodený ďalej opísal priebeh jeho styku s maloletým (väčšinou realizovaný aj za prítomnosti obžalovanej), ktorému obžalovaná neskôr pod rôznymi zámienkami začala brániť, čo dospelo až k tomu, že maloletý sa s poškodeným v súčasnosti odmieta stretávať. S maloletým sa poškodený po odlúčení s obžalovanou stretol sám trikrát, najdlhšie na necelé tri dni. Na otázky obhajkyne poškodený uviedol, že je pravda, že sa s maloletým zvykol spolu sprchovať, po dome nahý prechádzal len cestou do sprchy. Poškodený odmieta, že by sa voči maloletému dopustil nevhodného správania, z ktorého ho obžalovaná v jej trestnom oznámení obvinila.

Z dokazovania vykonaného prečítaním listinných dôkazov je zrejmé, že obžalovaná 5.12.2019 podala a 27. 12. 2019 doplnila trestné oznámenie, v ktorom poškodeného obvinila z nevhodného správania a zo sexuálneho obťažovania ich spoločného maloletého syna B. ako aj maloletého syna obžalovanej X. V trestnom oznámení takisto vyjadrila názor, že podľa nej poškodený „je psychicky chorý a trpí nejakou sexuálnou úchyľkou“.

O tom, že zo strany obžalovanej išlo o oznámenie nepravdivých skutočností o spáchaní trestného činu konkrétnou osobou (poškodeným), svedčia výsledky trestného konania vedeného na podklade jej trestného oznámenia, keď uznesením povereného príslušníka PZ ČVS:ORP-981/MI-TV-2019 z 30. 3. 2020 bolo trestné stíhanie vo veci podozrenia zo spáchania prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, ku ktorému malo dôjsť tým, že fyzická osoba v dobe od apríla 2017 do novembra 2017 v rodinnom dome v obci Z. a od novembra 2017 až doposiaľ v byte v obci E., sa mala nevhodne správať pri návšteve maloletého B. a to tak, že sa mala pred maloletým často obnažovať, spávať pri ňom nahá alebo sa s maloletým sprchovať nahá, pričom ju maloletý mal chytať za jej pohlavný úd, zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. a), ods. 4 Tr. poriadku, pretože bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie.

Poškodený v označenom trestnom konaní bol podrobený znaleckému skúmaniu znalcom z odvetvia psychiatria, sexuológia, vrátane PPG (phalopletyzmografického) vyšetrenia so záverom, že netrpí sexuálnou chorobou ani poruchou, ktorá by mala vplyv na jeho konanie, nebola zistená ani sexuálna deviácia poškodeného s tým, že poškodený preferuje telesne dospelé ženy.

Ako už bolo uvedené, poškodený aj na hlavnom pojednávaní poprel, že by sa dopustil konaní, z ktorých ho obžalovaná obviňovala.

Tomu, že zo strany obžalovanej pri podávaní trestného oznámenia išlo o účelové konanie motivované snahou poškodiť otca ich spoločného mal. syna, nasvedčuje aj skutočnosť, že obžalovaná predmetné trestné oznámenie podala až po viac ako 2 a pol roku od ukončenia ich vzájomného spolužitia (apríl 2017), hoci pri podávaní trestného oznámenia uviedla, že poškodený sa nevhodne správal k ich synovi

už počas ich bývania v spoločnej domácnosti a zároveň, trestné oznámenie podala až po viac ako piatich mesiacoch po tom, čo sa v dôsledku údajného nevhodného správania poškodeného k maloletému rozhodla maloletého neodovzdávať na realizáciu styku s poškodeným, hoci k tomu bola zviazaná rozhodnutím súdu (jún 2019). Vysvetlenie obžalovanej pri doplnení podaného trestného oznámenia 27. 12. 2019, že trestné oznámenie nepodala už v roku 2017 preto, lebo by poškodený deťom ublížil a príslušné orgány by presvedčal, „že tak to má byť“ (pokiaľ ide o jeho správanie k maloletým), ako ani jej vyjadrenie na hlavnom pojednávaní, že nechcela do týchto vecí maloletého zaťahovať, nepovažuje prvostupňový súd za dôveryhodné, keďže nezodpovedá prirodzenému a objektívne očakávateľnému prístupu rodiča pri takom závažnom podozrení, ako je sexuálne zneužívanie jeho dieťaťa v prípade, že by toto podozrenie malo reálny základ.

O úmyselnom konaní obžalovanej, pokiaľ ide o krivé obvinenie poškodeného, svedčí aj skutočnosť, že v čase, keď podala trestné oznámenie, prebiehali súdne konania, predmetom ktorých bolo rozhodovanie o úprave rodič práv a povinností obžalovanej a poškodeného k ich spoločnému maloletému dieťaťu. Podané trestné oznámenie, resp. skutočnosti v ňom uvedené, pritom obžalovaná v týchto súdnych konaniach využívala pri svojej argumentácii, ako napr. v odvolaní z 10. 1. 2020 proti uzneseniu Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 19P/363/2019 z 20. 12. 2019, ktorým bol zamietnutý jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasný zákaz styku poškodeného s maloletým C... V označenom odvolaní obžalovaná výslovne uviedla, že poškodený „začal dieťa aj sexuálne zneužívať“ a že je „vyšetrovaný zo sexuálneho zneužívania dieťaťa“. Aj konajúce súdy pritom argumentáciu obžalovanej, že poškodený ich maloletého syna sexuálne zneužíva a správa sa k nemu nevhodne, vyhodnotili (okrem iného) ako účelovú, vykonštruovanú a tendenčnú s cieľom dosiahnuť stav, aby sa maloletý s poškodeným nestýkal (uznesenie Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 19P/363/2019 z 10. 7. 2020, ktorým bol zamietnutý návrh obžalovanej na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasnú úpravu styku poškodeného s maloletým).

O dlhodobejšej snahe obžalovanej o to, aby poškodený bol trestne stíhaný, napokon svedčí aj trestné stíhanie poškodeného pre podozrenie zo spáchania trestného činu nebezpečného vyhrážania, vedené takisto na základe iniciatívy obžalovanej, v rámci ktorého však bol poškodený právoplatne oslobodený spod obžaloby z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný (rozhodnutiami súdov založenými na č.l. 169-171, resp. 172-173 spisu). Z rozhodnutia odvolacieho Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7To/79/2018 z 5. 12. 2018 navyše vyplýva, že obžalovaná, tam v procesnom postavení poškodenej, ani v danej veci nedokázala hodnoverným spôsobom vysvetliť, prečo išla (údajnú) trestnú činnosť B. oznámiť na políciu až s dlhším časovým odstupom.

Vo vzťahu k argumentácii obhajoby v záverečnej reči prvostupňový súd uvádza, že formulácie „podľa môjho názoru“, „podľa mňa“ alebo „ak došlo k nejakému protiprávnemu konaniu“ pri podávaní trestného oznámenia, nezabávajú obžalovanú viny, keďže z podstaty veci vyplýva, že oznamovateľ trestného činu vždy vyjadruje (len) svoj názor na to, že určité skutočnosti môžu napĺňať skutkovú podstatu trestného činu. O tom, či k spáchaniu trestného činu skutočne došlo, totiž môžu záväzne rozhodnúť len orgány činné v trestnom konaní a v konečnom dôsledku súd. Podstatné v danom prípade je, že obžalovaná sa snažila dosiahnuť trestné stíhanie poškodeného oznámením skutočností, nepravdivostí ktorých si bola vedomá. V tejto súvislosti okresný súd poukazuje na to, že z pomerne rozsiahlej písomnej dokumentácie, týkajúcej sa súdnych konaní o úprave rodičovských práv a povinností obžalovanej a poškodeného (prečítaných na hlavnom pojednávaní) žiadnym spôsobom nevyplýva, že by bolo preukázané nevhodné správanie, resp. sexuálne zneužívanie maloletého zo strany poškodeného, hoci ide o súdne konania, pre výsledok ktorých by mal taký záver mimoriadne závažné dôsledky. Opak, teda že by také skutočnosti boli v týchto konaniach preukázané, pritom obžalovaná, resp. obhajoba v priebehu konania na prvostupňovom súde ani netvrdila.

Práve uvedené, teda že v konaniach o výkone rodič práv a povinností nebolo preukázané konanie poškodeného, z ktorého ho obžalovaná obvinila, považuje súd, popri výsledkoch trestného stíhania vedeného na podklade trestného oznámenia obžalovanej, za nosný dôkaz toho, že obžalovaná pri podávaní trestného oznámenia, ako aj pri svojej výpovedi v pozícii svedka, vedome uvádzala o poškodenom nepravdivé skutočnosti.

Samotná obhajoba v záverečnej reči poukázala na to, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno postihovať upozornenie na zneužívanie dieťaťa, ktoré bolo vykonané bona fide. V danom

prípade však okolnosti prípadu preukazujú práve to, že poškodená pri podávaní trestného oznámenia nekonala v dobrej viere, ale naopak, oznamovala vedome nepravdivé skutočnosti s úmyslom zhoršiť postavenie poškodeného v prebiehajúcich súdnych konaniach.

K obhajobou poukazovanému judikátu R 44/1965, podľa ktorého ak niekto iného ľživo obvinil z konania, ktoré nezakladá zákonné znaky niektorého trestného činu, nespácha trestný čin krivého obvinenia, resp. podľa ktorého vyslovenie iba podozrenia, že niekto spáchal trestný čin, nemožno považovať za vedomé, ľživé a teda krivé obvinenie, okresný súd uvádza, že obžalovaná v danom prípade oznamovala príslušným orgánom skutočnosti, ktoré ak by boli preukázané, boli by spôsobilé viesť k trestnému stíhaniu (a odsúdeniu) poškodeného za spáchanie trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 Tr. zákona (zvádzaním k nemravnému životu), prípadne trestného činu sexuálneho zneužívania podľa § 201 Tr. zákona (sexuálnym zneužitím iným spôsobom). Zároveň platí, ako už bolo uvedené, že obžalovaná uvedením nepravdivých skutočností týkajúcich sa údajného sexuálne nevhodného (nemravného) správania poškodeného voči maloletému sledovala konkrétny cieľ, a teda nešlo „iba“ o vyslovenie podozrenia. Obdobné platí aj vo vzťahu k obhajobou poukazovanému Lanzarotskému dohovoru a Smernici EP a Rady 2011/93/EÚ, keďže účelom týchto právnych aktov iste nebolo povzbudzovanie ku krivému obviňovaniu zo zneužívania detí, resp. poskytnutie krytia takému konaniu.

K argumentácii obhajoby, že orgány činné v trestnom konaní doposiaľ nevyvrátili tvrdenia obžalovanej o situáciách, ktoré opísala, že sa mali udiať, prvostupňový súd uvádza, že v kontexte posúdenia toho, či obžalovaná krivo obvinila poškodeného je podstatné (aj) to, že v konaní vedenom na podklade trestného oznámenia obžalovanej nebolo preukázané, že by sa poškodený dopustil konania, resp. konaní, z ktorých ho obžalovaná obvinila (teda, že by sa to stalo). Z povahy veci totiž vyplýva, že nemožno dokazovať, že sa niečo nestalo, možno dokazovať len to, či sa niečo stalo. V danom prípade pritom aj znaleckým skúmaním poškodeného bolo preukázané, že poškodený nemá (ani len) tendenciu k takému konaniu, z ktorého ho obžalovaná obvinila.

Napokon k listinným dôkazom predloženým obhajobou (na hlavnom pojednávaní 10. 5. 2022), ktoré sa týkajú aktuálneho stavu súdnych konaní o rodičovských právach a povinnostiach k maloletému a prístupu poškodeného v nich, prvostupňový súd uvádza, že pre toto trestné konanie neobsahujú relevantné skutočnosti. Na rozhodnutie o tom, či obžalovaná krivo obvinila poškodeného z trestného činu totiž nemá vplyv samotný aktuálny stav konaní týkajúcich sa maloletého, rovnako ani postoj poškodeného k maloletému a jeho spôsob výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Je zrejmé, že vzťahy medzi obžalovanou a poškodeným, ako rodičmi maloletého B.ú rozvrátené, z pohľadu trestného súdu je však v tejto veci rozhodujúce, či obžalovaná v rámci „boja“ s poškodeným prekročila únosnú mieru tým, že ho ľživo obvinila z trestného činu. Jedine to, či obžalovaná naplnila zákonné znaky žalovaných trestných činov, je predmetom tohto trestného konania (pokiaľ ide o základnú otázku trestného konania, teda rozhodnutie o vine či nevine obžalovanej, pozn.).

Na základe už uvedených skutočností okresný súd dospel k záveru nepripúšťajúcemu rozumné pochybnosti, že obžalovaná podaním trestného oznámenia dňa 5. 12. 2019 naplnila všetky zákonné znaky prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zákona, keďže poškodeného ľživo (uvedením nepravdivých skutočností) obvinila z trestného činu, v úmysle privodiť jeho trestné stíhanie. Obžalovaná pritom konala v priamom úmysle, a teda chcela, vedomá si nepravdivosti uvádzaných obviňujúcich skutočností, porušiť záujem chránený Trestným zákonom, ktorým bol v danom prípade záujem na ochrane pred ľživým obviňovaním z trestného činu a na dôvodnej činnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu. Motívom konania obžalovanej bola zjavne jej snaha privodiť pre seba lepšie postavenie v prebiehajúcich súdnych konaniach týkajúcich sa výkonu rodičovských opráv a povinností obžalovanej ako matky a poškodeného ako otca k ich spoločnému maloletému synovi B., a naopak, postavenie poškodeného v týchto konaniach znevýhodniť.

Uvedené odôvodnenie spáchania trestného činu krivého obvinenia sa primerane vzťahuje aj na spáchanie trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy. Tohto trestného činu sa obžalovaná dopustila tým, že 15. 1. 2020 v procesnom postavení svedka uviedla nepravdu o okolnostiach, ktoré mali podstatný význam pre rozhodnutie v prebiehajúcim trestnom konaní vedenom na podklade jej trestného oznámenia, v ktorom bol poškodený podozrivým (trestné stíhanie vo veci bolo začaté 9. 1. 2020, pozn.). Označeného dňa obžalovaná, obdobne ako pri podávaní trestného oznámenia, resp. pri jeho

doplnení, vypovedala o nevhodnom správaní poškodeného, ktorým mal sexuálne obťažovať ich mal. syna B., resp. správať sa pred ním nemorálne (konkrétne, že poškodený sa pred maloletým správal exhibicionisticky, rád pred ním chodil nahý, že pri sprchovaní si mal poškodený maloletým nechať naťahovať prirodzenie a zabávať sa na tom, že mal pri maloletom sedieť nahý so stoporeným pohlavným údom). Ako už bolo uvedené, vykonaným dokazovaním na hlavnom pojednávaní bolo preukázané, že tieto skutočnosti boli nepravdivé, pričom išlo o také skutočnosti, ktoré by v prípade ich preukázania boli spôsobilé viesť k trestnému stíhaniu a príp. aj k odsúdeniu poškodeného, a teda išlo o okolnosti podstatného významu pre rozhodnutie v predmetnom trestnom konaní. Obžalovaná bola preto uznaná za vinnú aj zo spáchania prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zákona. Aj v tomto prípade obžalovaná konala v priamom úmysle, teda vedomá si nepravdivosti uvádzaných skutočností chcela privediť trestné stíhanie poškodenému ako podozrivému v trestnom konaní, ktoré bolo začaté na základe jej trestného oznámenia, a tak porušiť záujem chránený Trestným zákonom, ktorým bol v danom prípade záujem na pravdivom a správnom zistení skutkového stavu v trestnom konaní. Motív konania obžalovanej bol pritom rovnaký ako v prípade spáchania trestného činu krivého obvinenia.

K výroku o treste

Vo vzťahu k výroku o treste bolo na hlavnom pojednávaní vykonané dokazovanie aj prečítaním správ o povesti obžalovanej, výpisu z ústrednej evidencie priestupkov k obžalovanej a odpisu registra trestov obžalovanej. Obhajobou boli do spisu tiež predložené rozhodnutia Sociálnej poisťovne o vdovskom a sirotskom dôchodku, výplatné pásky od zamestnávateľa obžalovanej za posledné tri mesiace a pracovná zmluva obžalovanej.

Obec N. v správe z 24. 9. 2020 uviedla, že správanie obžalovanej v mieste bydliska je dobré, komisiou verejného poriadku riešená nebola. Detská fakultná nemocnica E., ako zamestnávateľ obžalovanej, v správe z 2. 12. 2020 uviedla, že obžalovaná v nemocnici pracovala v rokoch 2004 až 2008, kedy ukončila pracovný pomer, a následne od 15. 5. 2017, kedy opätovne nastúpila ako sanitárka. Obžalovaná si pracovné povinnosti plní svedomito, na pracovisku nevyvoláva konflikty, dochádzka do práce je pravidelná. V jednom prípade bolo obžalovanej vytknuté nesplnenie zákonnej povinnosti sústavného vzdelávania, čo obžalovaná po upozornení napravila.

Z ústrednej evidencie priestupkov vyplýva, že obžalovaná sa v období od 12.5.2018 do 17.9.2020 dopustila troch priestupkov podľa § 49 ods. 1 písm. a) Zákona o priestupkoch, vo všetkých prípadoch voči poškodenému B.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaná doteraz nebola súdne trestaná (nemá žiadny záznam v registri trestov).

Z výplatných pásek obžalovanej vyplýva, že jej čistá mesačná mzda za obdobie od januára do marca 2022 bola od 892,33 € do 1041,34 €. Podľa predložených rozhodnutí Sociálnej poisťovne obžalovaná je poberateľkou vdovského dôchodku vo výške 262,50 € a sirotského dôchodku vo výške 170,30 €.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 41 ods. 1 Tr. zákona ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbíhajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zákona peňažný trest môže súd uložiť od 160 eur do 331 930 eur páchatel'ovi úmyselného trestného činu, ktorým získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

Podľa § 56 ods. 2 Tr. zákona bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1 môže súd peňažný trest uložiť, ak ho ukladá za prečin a vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a možnosť nápravy páchatel'a trest odňatia slobody neukladá.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Keďže súd uznal obžalovanú za vinnú z dvoch prečinov, ukladal jej úhrnný trest podľa § 41 ods. 1 Tr. zákona, pričom oba dotknuté trestné činy sú rovnako prísne trestné, s trestnou sadzbou jeden rok až päť rokov odňatia slobody podľa 345 ods. 1 Tr. zákona, resp. § 346 ods. 1 Tr. zákona.

Súd na strane obžalovanej nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť a obžalovanej pričítal jednu priťažujúcu okolnosť, a to že spáchala viac trestných činov [§ 37 písm. h) Tr. zákona], keďže jej ukladal úhrnný trest za dva trestné činy podľa § 41 ods. 1 Tr. zákona bez použitia asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona. Vzhľadom na prevažujúce priťažujúce okolnosti sa dolné hranice zákonom ustanovených trestných sadzieb u obžalovanej zvýšili o jednu tretinu podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona.

Súd po zvážení všetkých okolností prípadu, prihliadajúc najmä na to, že obžalovaná doteraz nebola súdne trestaná, že je pozitívne hodnotená svojim zamestnávateľom, ako aj obcou, pristúpil k uloženiu alternatívneho trestu, a to peňažného trestu.

Keďže zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona sa vzťahuje nie len na trest odňatia slobody, ale na všetky druhy tresty, ktoré majú určité rozpätie, teda trestnú sadzbu, vrátane peňažného trestu a zvýšená dolná hranica tohto druhu trestu tak v danom prípade predstavuje sumu až 110 750 €, súd podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona obžalovanej mimoriadne znížil trest pod dolnú hranicu zvýšenej trestnej sadzby. Uloženie trestu v rámci zákonom ustanovenej (zvýšenej) trestnej sadzby by totiž bol neprimerane prísne vzhľadom na okolnosti prípadu, ako aj osobu obžalovanej. Navyše je zrejmé, že taký trest (v rámci zvýšenej sadzby) by obžalovaná nebola schopná zaplatiť (v takom prípade podľa § 57 ods. 1 druhej vety Tr. zákona nie je možné peňažný trest uložiť).

Vychádzajúc z uvedeného súd tak obžalovanej uložil mimoriadne znížený trest a za primeraný, spravodlivý a za spôsobilý na naplnenie funkcie individuálnej aj generálnej prevencie trestu považoval úhrnný peňažný trest vo výške 1000 €.

Pri rozhodovaní o výške trestu súd na ťarchu obžalovanej, okrem existencie jednej priťažujúcej okolnosti a za súčasnej neexistencie poľahčujúcej okolnosti, pričítal aj to, že v ústrednej evidencii priestupkov má až tri záznamy o priestupkoch, ktorých sa dopustila voči poškodenému, a teda z jej strany (odhliadnuc od ďalších trestných konaní iniciovaných obžalovanou voči poškodenému, z ktorých žiadne nebolo ukončené rozhodnutím o vine poškodeného) nešlo o ojedinelé protiprávne konanie voči poškodenému.

V nadväznosti na uloženie peňažného trestu súd obligatórne uložil obžalovanej aj náhradný trest odňatia slobody pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený (§ 57 ods. 3 Tr. zákona), a to o výmere 3 (tri) mesiace. Takýto trest považuje súd za primeraný okolnostiam prípadu, závažnosti spáchaných trestných činov, ako aj výške uloženého peňažného trestu.

Nárok na náhradu škody v trestnom konaní nebol uplatnený, preto súd o tejto otázke nerozhodoval.

Na základe uvedených skutočností okresný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresný súd Trebišov. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť:

a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokolvek výroku

b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný

c) v prospech obžalovaného i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca

d) poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.